

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ -ਜਵਾਬਦਾਰ

1964 ਦਾ F. A. O. ਨੰਬਰ 1-E

ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIII) ਐੱਸ. 33 ਅਤੇ 34-ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ ਫਾਰਮ

1964 ਜੁਲਾਈ, 14

ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ੈਲੀ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ (VOL XVB)

ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੱਭੇ ਗਏ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ, ਜੋ ਕਿ ਚੋਣਕਾਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਮ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਭਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਰੈਟਨੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਟ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਫਰੇਹੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ- ਵੈਦਰ ਨੂੰ ਈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈਕਿੰਗ ਟੀ ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਨਰਕ, ਕਿ ਲੋਕ ਰੀਪਰਮੇਸਟੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਦਾ ਪੀਪਲ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨੇਸ਼ਨ ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੇਂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੋਫੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮਿੱਲ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਸੈਮੀਨੇਸ਼ਨ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਕੀ ਚੋਣ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਥੀਮ ਹਨ ਅਤੇ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਈਮੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਡਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਰੀਮੀਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੈਕਟੋਰਲ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰੀ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਰੀਮ ਓਵਰਲਾਕੈਂਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਾਦਰ ਮੇਸ਼ਨ (5) ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਰਿਲ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਜਾਰਟ ਥਰਮੋਫ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਮੀਨੇਸ਼ਨ ਪੇਪਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਮਾਲ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀ ਰੋਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ

ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਐਨਬੀ-ਸੈਕਸ਼ਨ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34(1) ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।, ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਨਕਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਕਮ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 34(2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਕੈਟੀਫੀਡੇਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਖਾਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਸਬੰਧਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਐਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਰੋਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਦਾਸ ਰੋਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 35(5) ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਲਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ।

ਨਿਯਮ 4 ਸੀ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ ਫਾਰਮ 2-ਏ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 335 ਅਤੇ (6) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂੰਹਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਕਿ ਕੀ ਗੈਰ- -ਇੱਕ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਕਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਰੋਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੋਧ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਸ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 33(4) ਅਤੇ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਜ, ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਫ੍ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਗਲਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:

ਫ੍ਰੈਂਚਾਈਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਏ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਗਰਾਊਂਡਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਟਾਈ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੀ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ, ਇੱਕ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਹੈ। ਮੈਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਤਾ-ਰਾਜਨੀਤੀ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹਨਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ ਐਲ ਉਰੀ, ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ। ਪਟਿਆਲਾ, ਮਿਤੀ 8 ਨਵੰਬਰ, 153 ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ. ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦੇਹ N1 ਨੂੰ 300 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਬੀ.ਐਸ. ਢਿੱਲੋਂ, ਅਪੀਲ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਡੀ.ਕੇ. ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਪਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਡਾ.

ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੈਲੀ

ਡੇਕਸ 1.

ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5) ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ 1962 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ

ਉਕਤ ਸੀਟ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਨੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ; ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 27 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਸਨ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ 11, 14 ਅਤੇ 15 ਸਨ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਬ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਤਿੰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਬਾਰ, ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਲਈ ਚੋਣ (ਪ੍ਰਸਤਾਵਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ)

ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 22, ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

1. ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ

ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ

2. ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੰਬਰ

1446-ਚੁਰਲ ਖੁਰਦ, ਭਾਗ ਨੰ. 17 (ਪਟਵਾਰ-ਹਲਕਾ) ਚੋਨ ਹਲਕਾ ਲਹਿਰਾ, ਜਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ। 4

3. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ।

4. ਪੂਰਾ ਡਾਕ ਪਤਾ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਡ ਨੰ: 4, 3 ਪੁਲ, ਸ਼ਿਮਲਾ।

ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ

5. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਵੋਟਰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ 1853।

ਮਿਤੀ 27-1-1962।

(ਐਸ.ਡੀ.) ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ। (ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ)।

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਲਈ ਚੋਣ (ਪ੍ਰਸਤਾਵਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ)

ਮੈਂ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 22, ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

1. ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ: ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ।
2. ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਾ, ਲਹਿਰਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ, ਭਾਗ ਨੰਬਰ 17, ਵੋਟਰ ਨੰਬਰ 1446, ਪਿੰਡ ਚੂੜਲ ਖੁਰਦ ਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੰਬਰ।
3. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ... ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ।
4. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਡਾਕ ਪਤਾ.. ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੁੱਤਰ ਸ. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਡ ਨੰ. 4, 3 ਪੁਲ, ਸ਼ਿਮਲਾ।
5. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਵੋਟਰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ.. ਅੰਬਾਲਾ (S.C.) ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਾ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ, ਭਾਗ ਨੰਬਰ 4, ਵੋਟਰ ਨੰਬਰ 1853, ਵਾਰਡ ਨੰ. 4, ਸ਼ਿਮਲਾ।

ਮਿਤੀ 27 ਜਨਵਰੀ, 1962

ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਚੋਣ

ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 22 ਨੰਬਰ ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

1. ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ
2. ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੰਬਰ
ਸ਼ਿਬ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ।
ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਾ, ਸੁਨਾਮ ਰਾਜ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਹਲਕਾ ਮੌੜ, ਭਾਗ ਨੰ: 20, ਪਿੰਡ ਚੱਠਾ ਨੱਕਾ, ਵੋਟਰ ਨੰ: 27।

3. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ... ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ।
4. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਡਾਕ ਪਤਾ
ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਵਾਰਡ ਨੰ: 4, 3 ਪੁਲ, ਸਿਮਲਾ।
5. ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਵੋਟਰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ...

ਅੰਬਾਲਾ (ਐੱਸ. ਸੀ.) ਸੰਸਦੀ ਚੋਣ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਖੇਤਰ। ਭਾਗ ਨੰ. 4, ਵੋਟਰ ਨੰ. 1853, ਵਾਰਡ ਨੰ. 4, ਸ਼ਿਮਲਾ।

ਮਿਤੀ 27 ਜਨਵਰੀ 1962

ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ੈਲੀ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (ਅਮਰੀਕਾ)

BIUSALIA • E • E •

VOL. XVII-(2)I ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

827

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 2/3 ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਾ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦਾ ਨਾਮ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੰ: 1446-ਚੁਰਲ ਖੁਰਦ ਭਾਗ ਨੰ: 17 (ਪਟਵਾਰ ਹਲਕਾ) ਚੋਨ ਹਲਕਾ ਲਹਿਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਚੋਣਕਾਰ ਨੰਬਰ 1853 ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, 27 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1962 ਅਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਦਿਨ, ਜੋ ਕਿ 29 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਇਸ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਨੰਬਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਗਜ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੋਟਰ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਵੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ; 1951 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1951 ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰ: 14 ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 3/ਬੀ ਵੀ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੈ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੂਜੇ ਫਾਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਆ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦਾ ਵੋਟਰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਾ ਲਹਿਰਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ, ਭਾਗ ਨੰਬਰ 17, ਵੋਟਰ ਨੰਬਰ 1446, ਪਿੰਡ ਚੂੜਲ ਖੁਰਦ

ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਵੋਟਰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਅੰਬਾਲਾ (S.C.) ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਾ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ, ਭਾਗ ਨੰਬਰ 4, ਵੋਟਰ ਨੰਬਰ 1853, ਵਾਰਡ ਨੰ. 4, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਹੈ, ਦੁਪਹਿਰ 12.50 ਵਜੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 27 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ (ਨੰਬਰ 14) ਵਿਰੁੱਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

(i) ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫਾਰਮ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ

(iii) ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 500 ਰੁਪਏ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਦ-ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

VOL XVII-(2)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(i) ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ/ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ (i) ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੈਨਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਮਾਮੂਲੀ ਨੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦੂਜੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਰੇਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸਦੇ..." ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਹੁਣ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਉਠਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 36(5) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ

VOL. XVII-(2)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘਨ ਮੇਰੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਲ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਧਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਦੁਆ, ਜੇ. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਪਰ ਉਹ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਪੰਨਾ 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ) ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [VOL. XVII-(2)]

ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਆਉਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। (iii) ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਸ੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ 500 ਰੁਪਏ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਡ ਨੰ: 4, 3 ਪੁਲ, ਸ਼ਿਮਲਾ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਸ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਮ ਦੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿਨੇਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਜਾਂ ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰ. 4, 3 ਪੁਲ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਜੋਂ ਨਾ ਕਰੋ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਵਜੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹਨ

ਓਵਰਰੂਲ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ (i) ਅਤੇ (iii) 1 ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ (ii) ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰ: 15, ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 2/2, ਸ਼ਿਵ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੰਬਰ ਸੰਗਰੂਰ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਾ, ਸੁਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ, ਭਾਗ ਨੰਬਰ 20, ਪਿੰਡ ਚੱਠਾ ਨੱਕਾ, ਵੋਟਰ ਨੰਬਰ 27 ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੰਬਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ (ਐੱਸ. ਸੀ.) ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਾ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ, ਭਾਗ ਨੰ: 4, ਐਂਟਰੀ ਨੰ: 1853, 27 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ 12.55 ਵਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 29 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। :

“ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ (ਨੰਬਰ 15) ਵਿਰੁੱਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

(i) ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫਾਰਮ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸਬੰਧਤ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜਾਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ, ਅਤੇ

(iii) ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 500 ਰੁਪਏ ਸ੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

(i) ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ/ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰ. i) ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਰੇਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਨ

ਡਿਫਾਲਟ ਸ਼ੈਲੀ

VOL. XVII-(2)1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਨਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੇ. ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ~ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਹੁਣ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਉਠਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 36(5) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਪੜਤਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਖੰਡਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕੋਲ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 ਪੰਨਾ 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ I ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ) ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਦੀ। ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

VOL. XVII-(2)1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਆਉਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(iii) ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੁ. ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ 500 ਰੁਪਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਦਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਡ ਨੰ: 4, 3 ਪੁਲ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਸ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਮ ਦੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਾਰਡ ਨੰ. 4, 3 ਪੁਲ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਵਜੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ (i) ਅਤੇ (iii) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੰਬਰ (ii) ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।"

ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ

ਨੇ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ, ਨਾ ਹੀ ਸੀ

ਇਸਦਾ ਪੂਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ, ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਰੂਪਾਂਤਰ

ਅਜਿਹੇ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀ ਅਤੇ ਉਹ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਗਜ਼

ਨੰਬਰ 11, ਨੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

1951 ਐਕਟ ਦੇ 33(5)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀ

ਪੇਪਰ ਨੰਬਰ 11 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਵਜ਼ੀਰ ਸੀ

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਾਇਰ

ਸਿੰਘ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ 'ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਬਣਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਪਿੰਡ ਚੂੜਲ ਖੁਰਦ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ। ਵਿਚ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼

ਕਾਗਜ਼ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸੀ

ਨੇ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਈ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਸਿੱਖਿਅਕ ਚੋਣ ਟਿਰਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰ: 11 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 33 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

VOL. XVII-(2)1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

1951 ਐਕਟ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੁਕਸ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ "ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਗਜ਼ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਾਗਜ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਂ ਰੀਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਰੋਲ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 33(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਕੀਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 12 ਅਤੇ 13 ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੰਬਰ 14 ਅਤੇ 15 'ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਚੋਣ ਦੀ ਕਾਪੀ

ਰੋਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨੰਬਰ 14 ਅਤੇ 15 ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਗਜ਼ ਨੰ. 11 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨਾ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਗ ਨੰ. 4 ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਸੀ; ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਪੀ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ: 1524 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋਈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1848 ਹੈ। ਕਾਗਜ਼ ਨੰਬਰ 11 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੋਲ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ। ਰੋਲ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ; ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਇਹ ਨੁਕਸ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ; ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ ਪਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਚੂੜਲ ਖੁਰਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵੋਟ ਦਾ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 1446 ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿੰਡ ਚੂੜਲ ਖੁਰਦ; ਸਿਰਫ਼ 847 ਵੋਟਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਚੂੜਲ ਕਲਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 1446 ਵਿੱਚ ਨਰੰਜਣ ਸਿੰਘ ਵੋਟਰ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਪਿੰਡ ਚੂੜਲ ਖੁਰਦ ਅਤੇ ਚੂੜਲ ਕਲਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੀ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ; ਇਸ ਲਈ, ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣਾ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਨੇ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 33(5) ਅਧੀਨ: ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਪੜਤਾਲ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਿੰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਨਾਲ; ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਰਸੀਦ ਵੀ ਸੀ। 500. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਹਸਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 1951 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਰੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸੰਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਪੰਨਾ 'ਤੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ. 99 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ (VOL (1)

29 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਮਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਇਉਂਡ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਉਕਤ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੀ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜੋ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਸਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 (2) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ (ਨੰਬਰ 1074), ਹਲਕਾ ਨੰਬਰ , ਕਰਨਾਲ ਬਨੇਕੋਟ ਨੰ: 21, ਭਾਗ 10) ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ, ਪਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਉਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 36 (2) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾ ਰੱਦ ਹੋਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਥੋੜਾ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਕਨੂੰਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਆ ਜੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

“ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ, ਪਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਤੱਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਨੂੰਨ ਉਹ ਮੋਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹ ਢੰਗ ਹੈ ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਨ.ਪੀ. ਵੇਲੂਸਾਮੀ ਥੀਅਰ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਰਈਆ ਨੈਨੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 33(5) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 1951 ਦਾ ਐਕਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਤੱਥ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਨੁਕਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਪੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਾਲ ਜਾਂ ਸਕੋਰਿੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਧਾਰਾ 36(4) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੱਖਰ ਦੇ ਨੁਕਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਨੀਲਾਗਿਰੀ ਐਮ. ਰਾਓ (3) ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈਕੋਰਟ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੀ, ਦੁਆ ਦੇ ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਪੀ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਹਲਕੇ ਦਾ ਚੋਣਕਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਸੀ

ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਪਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਕਾਪੀ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ ਦਫਤਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵੀ ਸਨ ਕਿ ਕਾਪੀ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਨੀ ਇੱਕ "ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ" ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਸੀ. ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 (4) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਤਨ ਅਮੋਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਆਤਮਾ ਰਾਮ (4) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੁਪਤਾ, ਆਦਿ (5) ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜੋ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਓ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਓ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਹੋਰ ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਆਪਕ ਅਧਾਰਤ, ਆਮ ਭਾਵਨਾ: ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਛਾਂਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਉਗਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਬੀਕਾਨੇਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

"ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ, ਇੱਕ ਜਲੌਰ ਏ ਹਲਕੇ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜਲੌਰ ਬੀ ਹਲਕੇ ਲਈ। ਉਸਨੇ ਜੋਧਪੁਰ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਲੌਰ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ। ਏ, ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਜਲੌਰ ਏ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਲੌਰ ਬੀ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ: ਰੱਖੀ ਗਈ,

(1) ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕੋਲ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜਲੌਰ ਏ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਸੀ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜਲੌਰਪ ਬੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ;

(11) ਜੇਕਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਉਪ-ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਰੋਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। . ਐਸ ਕੇ ਸੰਬੰਧਮ ਬਨਾਮ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਮਦਰਾਸ (7) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ

ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਬਲਾਕ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੀ ਕਾਪੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਪਰ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਐਕਸਟ੍ਰੈਕਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ;

(1) ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਬਲਾਕ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੀ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 39(4) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ;

(ii) ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 39(4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 36(2) (ਡੀ), ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 30(4) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 39(4) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਛੁਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ

ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਣਸੋਧਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਬਿਰਜੇਂਦਰਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਜਵਾਲਾਪੁਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[VOL XVII-(2)]

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੇਪਰ 1^1 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36(4) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਨੁਕਸ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 36(2)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੰਤ ਸਿੰਘ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਆ, ਜੇ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਧਾਰਾ 36(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਮਰ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਰੋਲ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 36(4) ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਜੋ ਧਾਰਾ 36(2)(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਯੋਗ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 36 (2) (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 36(2)(ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਧਾਰਾ 36(2) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਥਿਤ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੁਕਸਦਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ

ਨੁਕਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨੁਕਸ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਸਾਰਥਕ ਅੱਖਰ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 5 ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। 36(2)(a) ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ।"

ਉਹ, ਜੇ. (1999)।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਜਿੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਿ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ 1963 ਨੂੰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ, 1963 ਦੇ ਐਫ.ਏ.ਓ. ਨੰਬਰ 3-ਈ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘਾਤਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਨਯਾ ਕੁਮਾਰ ਦੀਵਾਨ ਬਨਾਮ ਰਘੂਨਾਥ ਸਿੰਘ ਕਿਲੇਦਾਰ (9), ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹੋਸ਼ੰਗਾਬਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਗਲਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਰੋਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਵਾਰਡ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਦੁਆ, ਜੇ. ਇਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਰੰਗੀਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਦੇਹੂ ਸਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ (10), ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੈਂਡ-ਨੋਟ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨੁਕਸ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸ ਹਲਕੇ ਲਈ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਉਸ ਹਲਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੁਕਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਇਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਰਿੱਤਰ।" ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਰਥਾਤ ਧਨਬਾਦ ਹਲਕੇ, (10FA1 RJ96TS.C. 1248;

ਉੱਥੇ "ਬਿਹਾਰ" ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿਵੇਂ ਬਿਹਾਰ ਸਿੰਘ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਠੋਸ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾ ਮੰਨਦਿਆਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਚੋਣ ਉਪ-ਚੋਣ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਆਮ ਚੋਣ ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਤਣਾਅ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਰਣਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਅੱਧੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, N.P ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਨੁਕਤਾ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਵੇਲੁਸਾਮੀ ਥੇਵਰ ਦਾ ਕੇਸ (2) ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੰਸੀ ਰਾਮ ਨਾਰੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਜੀਤ ਰਾਮ ਗਹਿਰੂ ਰਾਮ (11) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰੰਗੀਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (10) ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਵਾਧੂ ਨੁਕਸ ਵੀ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਸੀ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 15 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਆਈ.ਡੀ. ALR. 1964 ਪੰ. 231) ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੁਕਸ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪੇਪਰ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। 1951 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਵਸਤੂ, ਦੁਆ ਸਕੋਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹੀ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੁੱਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਟੋਰਲ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ; ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਲਰਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ, ਉਸ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਦੇ

ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਰੋਲ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੇ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 (ਐਚ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਉਸੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ, ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਨਕਦ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਣਜੀਤ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਨੱਥੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਰਕਮ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਖਜ਼ਾਨਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 34(2)। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਚਨਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਰੋਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਰੋਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨਾ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੋਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 15 ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੋਲ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੋਣਗੇ

ਪੰਜਾਬ ਲੜੀ [VOL. XVII-(2) ਸੈਕਸ਼ਨ 33(5) ਦੇ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1961 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਿਯਮ 4, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 33(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਟਾਇਰ ਫਾਰਮ 2A ਜਾਂ 2E ਵਿੱਚ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ 2 ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ ਫਾਰਮ ਧਾਰਾ 33(5) ਅਤੇ (6) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂੰਹਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੇਪਰ ਨੰਬਰ 15 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਸ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34(1) ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾਰੀਫਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਗ IV ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪੂਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਗ 4 ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 18 ਅਤੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: 23 ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਪੰਨਾ 19 ਤੋਂ 22 ਅਤੇ 25। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦਾ ਚੋਣਕਾਰ ਨੰਬਰ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਰੋਲ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ RW ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 4/4. ਅਸੀਂ ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਹੀਂ

VOL. XVII-(2) ਜੇ ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਸ 855

ਪੂਰੇ ਰੋਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ. ਹਾਇ: ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਓਫ਼ ਇਲੈਕਟਰ ਰੂਲਜ਼, 1960 ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ 22 ਬੀਅਰ ਰਣਜੀਤ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨਿਯਮ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਭਾਗ I ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਹਲਕਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਲਕਾ। ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ 5 ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਰੋਲ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰੋਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ। "ਰੋਲ", ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮ 2(1)(e) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 22 ਰੋਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 18, 20 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰੋਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਕਾਪੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਕੇ, ਆਦਿ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚੀ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਗ IV ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪੰਨੇ ਗਾਇਬ ਹਨ, ਤਾਂ

ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਠੀ ਦਾ ਨਾਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਨਾ 25 'ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਗ 4 ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੰਨਾ ਹੈ; ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਕੋਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੋਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ, ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ (VOL. XVII-(2)

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮੁੱਚਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਕਾਗਜ਼ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਇੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਰਿੱਤਰ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਠੀ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ 25 ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪੰਨੇ ਗਾਇਬ ਸਨ। ਧਾਰਾ 33(5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਪੰਨੇ, ਜੋ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਚੋਣ ਨੰਬਰ ਪੰਨਾ 23 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1961 ਦੀ ਨਵੀਂ ਐਂਟਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। 1962 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਪੰਨਾ 23 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸ਼ਬਦ ਸੰਪਤ (ਅੰਤ) ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੰਨਾ 23 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਛਾਪੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਪਤ (ਅੰਤ) ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਦਲੀਲ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਨੰਬਰ 1848 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛਾਪਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਵੋਟਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੈਨਸਫੀਲਡ। ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਨੰਬਰ 1855 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ, "ਸੰਪਤ (ਅੰਤ) ਸ਼ਬਦ ਹੈ; ਇਹ ਖਾਸ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਉਪ-ਭਾਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਲੈਕ ਟੋਰਲ ਨੰਬਰ 1849 ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਪੂਰਕ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਠੀ ਦਾ ਵੋਟਰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਚੋਣ ਨੰਬਰ 1856 ਤੋਂ 1892 ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਨੋਟ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਕੋਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲੈਕਟੋਰਲ ਨੰਬਰ 1525 ਤੋਂ 1848, ਪੰਨਿਆਂ ਨੰ. 19 ਤੋਂ 22, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਭਾਗ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਨ।

ਬਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ LVOL XVH-(2) ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਰਾਜ, ਹਲਕੇ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਦੁਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰੋਲ, ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਵਲ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯੋਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ

33(4) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ। ਹੱਥ ਵਿਚਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 15 ਵਿਚਲੇ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੀਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ ਨੰਬਰ 11 ਨਾਲ ਭਰੀ ਗਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ ਕਿ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 33(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨੋਟ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਰੋਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਭਾਗ IV ਤੋਂ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ। ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 33(5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਨਿਰਭੈ ਸੀ

VOL XVII-(2)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 859

ਆਰ.ਡਬਲਯੂ.ਆਈ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੀ ਚੋਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਵਰਿੰਗ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 5, ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 15 ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਲਗਭਗ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 2/4, ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 5, ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਿਊਮੇਡ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਈ ਗਵਾਹੀ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ 27 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣ ਲੜਨ ਅਤੇ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਭਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਟਿਕਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ. ਸ਼੍ਰੀ ਕੈਰੋਂ ਨੇ ਉਸੇ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਭੈ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਟਿਕਟ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਜੋ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਲਏ, ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਪੜਤਾਲ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਵੀ

ਪੇਪਰ ਨੰਬਰ 11 ਦਾ ਮਾਸਟ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਘੰਟਾ ਜਾਂ 11 ਘੰਟੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ 860 ਪੰਜਾਬ ਲੜੀ [VOL. XVII-(2) ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ "ਨਿਸ਼ਿੰਗ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਨੰਬਰ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੜਤਾਲ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪੜਤਾਲ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕਾਗਜ਼ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਜ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਦਾਰ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। (4) ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਭਾਗ IV ਗੁੰਮ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਦੇਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੋਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ। ਕੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਗੜਬੜੀ ਦੇ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ। ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਛਾਣਬੀਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ; ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ, ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

VOL XVII-(2)] ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਸ 861 ਮੈਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਜੀ ਦਾ ਨਾਮ 1961 ਵਿੱਚ rytin ਰਾਘ ਸੁਧਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਫ਼ਾ 23 'ਤੇ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਜੀ ਨੇ ਗਵਾਹ ਰਣਜੀਤ ਸਟੋਗ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 3 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 2/4, ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ। ਨਵੇਂ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਕ ਸੂਚੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ 1960 ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਦੁਆ, ਜੇ. ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 1961 ਵਿੱਚ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਜੀ ਦਾ ਨਾਮ 1962 ਦੀਆਂ ਇਲੈਕਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਨਾ 23 ਸਮੇਤ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਰੋਲ ਦੀ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ। ਕਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਲੀਮਡ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੋਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿਫ਼ੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰਾਂਗਾ। ਫ਼ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵੈਧ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਸੈਕਸ਼ਨ 100(1)(ਸੀ)। ਆਰ.ਪੀ. ਐਕਟ, 1951. ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਨੇ ਕੋਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਈ ਕਵਰਿੰਗ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੈਕਟੋ ਵਾਪਿਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਬੇਤੁਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 33(5) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦਾ ਅਰਥ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰਲ ਰੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1)(f), ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਭਾਵ "ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਡੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇਕ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਲਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ

VOL XVIL(2)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਵੋਟਰ ਨਿਯਮ, 1960, ਕਿਸੇ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਵੇਂ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ

ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸ, ਜੇ. ਇਸ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੋਜ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੀ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ, ਇੱਕ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। , ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ-ਰਾਜਨੀਤੀ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ। ਰਿਟਿਊਮਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹਨਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ

ਸ਼੍ਰੀ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਸੀ। ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਚੋਣ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Manjit Kaur
Translator